

FIȘA DISCIPLINEI

Structura limbii rromani 3 (Morfologie și sintaxă)

Anul universitar 2027-2028

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Asiatice, Clasice și Slave
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură rromani / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba rromani contemporană – Morfologie I (CP1 <i>Exprimare orală în limba rromani</i> , CP2 <i>Receptare și înțelegere orală în limba rromani</i> și CP3 <i>Exerciții structurale în rromani</i>) (în limbile rromani și română)				Codul disciplinei	LLRr3121	
2.2. Titularul activităților de curs				Conf. univ. dr. Julieta Rotaru				
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Conf. univ. dr. Julieta Rotaru				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	8	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar / curs practic	5
3.4. Total ore din planul de învățământ	112	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar / curs practic	70
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					33
Tutoriat (consiliere profesională)					-
Examinări					2
Alte activități					7
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				84	
3.8. Total ore pe semestru				196	
3.9. Numărul de credite				8	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Promovarea examenului de Structura limbii rromani 3 (Morfologie și sintaxă) este conditionata de
--------------------	--

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	promovarea examenelor la cursurile practice de limba rromani din semestrul respectiv (CP1 <i>Exprimare orală în limba rromani</i> , CP2 <i>Receptare și înțelegere orală în limba rromani</i> și CP3 <i>Exerciții structurale în rromani</i>)
4.2. de competențe	Not iuni elementare de morfologie: părți ale de vorbire (substantiv, adjectiv, numeral, pronume, verb); categoriile gramaticale (gen, număr, caz, declinare, aspect).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75 %

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP5	Verifică traduceri
CP9	Studiază învățarea limbilor
CP10	Stăpânește normele lingvistice
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Aplică metode științifice
CT6	Utilizează software de procesare de text

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP5	1. Studentul înțelege și stăpânește norme ale teoriei și practici traducerii, recunoaște caracteristicile textelor și este familiarizat cu strategii de traducere specific tipului de text și normele de conduită etică specifice.	1. Studentul identifică problemele specifice, nuanțele de sens, încărcătura culturală a textului de tradus și alege strategia de traducere adaptată.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP9	2. Studentul își însușește, sub instruire și/sau prin studiu individual, cunoștințe de fonetică, vocabular, gramatică în limba programului studiat.	2. Studentul dezvoltă competențe receptivă (ascultare-, citire-înțelegere) și productive (scriere, vorbire) în limba programului studiat.
CP10	3. Studentul/absolventul clasifică textele (orale sau scrise) în limba programului de studiu și le descrie caracteristicile.	3. Studentul corectează texte în limba maternă și în limba programului de studiu, traduce diferite tipuri de texte dintr-o limbă în alta, păstrând sensul și nuanțele textului original, fără adaosuri/modificări/omisiuni, evitând exprimarea de sentimente și opinii personale.
CT1	Studentul descrie conceptele fundamentale din lingvistică generală și din teoria literară și le corelează cu elemente din limba programului de studiu și/ sau literatura limbii programului de studiu.	Studentul aplică modele metodologice și teoretice specifice studiului limbilor naturale și studiului literaturii
CT6	Studentul descrie în sincronie și în diacronie principalele fenomene lingvistice și construcții gramaticale din limba programului studiat și analizează texte în limba programului studiat.	Studentul aplică normele lingvistice atât în limba maternă, cât și în limba programului studiat

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul înțelege și stăpânește norme ale teoriei și practicii traducerii, recunoaște caracteristicile textelor și este familiarizat cu strategii de traducere specific tipului de text și normele de conduită etică specifice, aplicate pe texte rromani/română pentru morfologie și sintaxa cazurilor.
2. Studentul/absolventul clasifică textele (orale sau scrise) în limba rromani și le descrie caracteristicile, pe exemple de morfologie și sintaxă (cazuri, postpoziții).
3. Studentul recunoaște, înțelege, definește și explică concepte cheie și terminologie specifice domeniului, pentru morfologie și sintaxă în limba rromani.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul corectează texte în limba maternă și în limba rromani, traduce diferite tipuri de texte dintr-o limbă în alta, păstrând sensul și nuanțele textului original, fără adaosuri/modificări/omisiuni, evitând exprimarea de sentimente și opinii personale, inclusiv pentru structuri de morfologie și sintaxă (cazuri, postpoziții).
2. Studentul își dezvoltă gândirea critică și exprimarea academică specifică domeniului, în discurs scris sau oral, pe teme de morfologie și sintaxă în limba rromani.

8. Conținuturi

8.1 Cursul teoretic	Metode de predare	Observații
Introducere în dialectele romani: sisteme fonologice și pronunție specifică	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Morfologia grupului nominal: declinări și acorduri (determinant, substantiv, adjectiv)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Declinarea sintagmelor formate din art. + adj. + subst.	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Postpoziția	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Morfologia grupului verbal: conjugări la prezent și viitor, imperativ, negație	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Morfologia pronumelui demonstrativ: I. pronume de apropiere și II. pronume de depărtare	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Pronumele interogativ-relativ (i relacienqi sarnavni)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

Pronumele nehotărât (i nisavutni sarnavni)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Pronumele negative	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Sintaxa propoziției simple: funcții sintactice și cazul acuzativ	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Exerciții practice de exprimare orală: conversații și reformulări de texte	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Comprehensiune audio: texte progresive, cântece, povești în diverse dialecte	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Sisteme de scriere în dialectele romani: particularități și comparații	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Introducere în dialectele romani: sisteme fonologice și pronunție specifică	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Bibliografie: <ul style="list-style-type: none"> Borcoi, Jupiter ; Moiescu, Sorin-Cristian ; Petrilă, Daniel-Samuel ; Vidrașcu, Elena-Alexandra. 2019. Dicționar dialectal al limbii romani, București, Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, [Rec.: Andrei A. Avram, Ph], 18, nr. 1 (35), 2022, 347–350]. Cortiade, Marcel. 1991. Romani versus Para-Romani. In The margin of Romani: Gypsy languages in contact, ed. Peter Bakker and Marcel Cortiade, 1–15. Amsterdam: Instituut voor Algemene Taalwetenschap. Courthiade, Marcel. 1998. „La langue romani. Structure dialectale de la langue rromani.” Interface 31: 9–14. Courthiade, Marcel. 2009. Morri angluni rromane čhibăqi evroputni lavustik. Első rromani nyelvű európai szótár: cigány, magyar, angol, francia, spanyol, német, ukrán, román, horvát, szlovák, görög. Budapest: Fővárosi Onkormányzat Cigány Ház, Romano Kher. Elšík, Viktor and Beníšek, Michael. 2020. “Romani Dialectology” In: Y. Matras and A. Tenser (eds.), The Palgrave Handbook of Romani Language and Linguistics, https://doi.org/10.1007/978-3-030-28105-2_13 Matras, Yaron. 2005. “The classification of Romani dialects: A geographic-historical perspective.” In: General and Applied Romani Linguistics, Schrammel, Barbara, Halwachs, Dieter. W. and Ambrosch, Gerd (eds.), 726. Munich: Lincom Europa. Hancock, Ian. 1995. A handbook of Vlax Romani. Columbus: Slavica. Alexandre Queraltó. 2005. Curso de Romaní (dialecto de los Kalderaš) Presentación de Ignasi-Xavier Adiego. Lacho Baji Cali. Sarău, Gheorghe. 2000. Ghid de conversație român-rrom. București: Kriterion. Sarău, Gheorghe. 2006. Dicționar rrom-român. București: Sigma. Sarău, Gheorghe. 2008. Curs practic de limba rromani pentru toți (cu CD). Ed. Sigma. Sarău, Gheorghe. 2012. Dicționar român-rrom. București: Sigma. Sarău, Gheorghe; Cordovan, Ionel. 2016. Ghid de conversație român-rrom-englez-maghiar. Oradea: Editura PRIMUS. Sumi, Yusuke. 2017. Elemente românești în graiul rromilor din Poiana-Turda. București: Editura Muzeul Litaeraturii Române. 		
8.2 Cursul practic 1: <i>Analiza gramaticală</i>	Metode de predare	Observații
CP1 <i>Exprimare orală în limba rromani:</i> <ul style="list-style-type: none"> Exerciții de conversație (nivel avansat). A ctivități destinate fixării și aprofundării gramaticii și vocabularului. Reformularea de către student a unui mesaj complex auzit sau citit. Expunerea scopului unei vizite, a unei cereri familiale, a unei invitații, a unei probleme simple din viața cotidiană. 	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	

<ul style="list-style-type: none"> Însușirea formulelor de respect și urări, povestirea unui eveniment din viața cotidiană, descrierea unei scene sau a unei imagini. 		
<p>CP2 <i>Receptare și înțelegere orală în limba rromani</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea textelor progresive adresate studentului în cadrul unei interacțiuni orale. Înțelegerea textelor care nu sunt adresate în mod specific studentului: fragmente audio din radio, cântece, filme, povești și povestiri. Familiarizarea cu accentul diferitelor dialecte. 	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
<p>CP3 <i>Exerciții structurale în rromani</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Curs practic sub formă de exerciții, bazat pe texte scrise și orale care reiau elementele predate la cursul de <i>Structura limbii rromani 3 (Morfologie și sintaxă)</i>. Antrenament în transpunerea gramaticală pe categorii: schimbări de număr, gen și persoană. Exerciții de producere a mesajelor scrise simple. Exerciții de gramatică privind conjugarea la prezent Funcția subiect și funcția obiect în propoziție Cazul acuzativ pentru substantiv, pronume personal, kon, adjectiv, articol hotărât, articol nehotărât, adjectiv Parcurgerea unor texte pentru identificarea diferitelor cazuri nominale <p>Audierea unor cântece și traducere în grup</p>	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs și seminar	<ul style="list-style-type: none"> Corectitudinea în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de structura cuvintelor limbii rromani (substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele). 	<p>Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10</p> <p>Realizarea temelor pe parcursul semestrului</p>	50 % (din notă)
	<ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Corectitudinea în pronunție și în scriere. 		
9.5 Curs practic 1 <i>Exprimare orală în limba rromani</i>	<ul style="list-style-type: none"> Prezentarea unei experiențe personale, folosind timpurile verbale corespunzătoare Simularea unei conversații între două persoane pentru a rezolva o problemă cotidiană (de ex. programarea la medic) Reformularea orală a conținutului unui text dat, păstrând ideile principale Descrierea detaliată a unei fotografii de familie, folosind vocabularul specific. 	<p>Realizarea temelor pe parcursul semestrului</p> <p>Verificare scrisă pe parcurs</p> <p>Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%</p>	15 % (din notă)

9.6. Curs practic 2 <i>Receptare și înțelegere orală în limba rromani</i>	<ul style="list-style-type: none"> Audierea unui fragment de știri în limba rromani și chestionar cu întrebări specifice Identificarea temei principale și ideile secundare dintr-un cântec tradițional rrom Recunoașterea și explicarea particularităților dialectale dintr-un text audio dat Transcrierea și traducerea un dialog scurt dintr-un film în limba rromani 	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Verificare scrisă pe parcurs Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%	15 % (din notă)
Curs Practic 3 <i>Exerciții structurale în rromani - Subiecte de evaluare</i>	<ul style="list-style-type: none"> Conjugarea unor verbe date la toate persoanele, timpul prezent Analiza morfologică și sintactică a componentelor unei propoziții date Transformarea substantivelor și pronumelor din cazul nominativ în cazul acuzativ Identificarea și corectarea greșelilor gramaticale dintr-un text dat Completarea spațiilor libere cu forma corectă a articolelor hotărâte și nehotărâte 	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Verificare scrisă pe parcurs Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%	20 % (din notă)
9.7. Standard minim de performanță			
<p>Curs teoretic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gradul de asimilare a limbajului de specialitate - însușirea corectă a noțiunilor teoretice de morfologie și aplicarea acestora în învățarea limbii rromani - utilizarea corectă a diferitelor forme cazuale ale substantivului, adjectivului, numeralului, pronumelui <p>Cursuri practice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - conjugarea verbelor - identificarea formelor cazuale ale substantivelor, adjectivelor, numeralelor, pronumelor - cunoașterea elementelor de vocabular utilizate în diferite situații de comunicare 			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)³

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
--	--	--

³ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:
26.03.2026

Numele și semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. Julieta Rotaru

Semnătura titularului de seminar/

curs practic

Conf. univ. dr. Julieta Rotaru

Data avizării în Departament:

....

Numele și semnătura directorului de departament

.....

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului